

Denne artikel er publiceret i det elektroniske tidsskrift

Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

www.trafikdage.dk/artikelarkiv

Trafikulykker i Syddjurs koster millioner

Peter Sandell, Teamleder Mobilitet, Syddjurs Kommune, psc@syddjurs.dk

Maria Thrysoe Krogh-Mayntzhusen, Projektleder og Trafiksikkerhedsrevisor, Rambøll, mtm@ramboll.dk

Abstrakt

Syddjurs Kommune har undersøgt trafikulykkers økonomiske konsekvenser i den samlede kommunekasse. Undersøgelsen har givet politikere og medarbejdere en ny vinkel på trafiksikkerhedsarbejdet og en indsigt i kommunens samlede indsats for de tilskadekomne. Konklusionen er, at der kan spares mange penge ved at prioritere det forebyggende trafiksikkerhedsarbejde, idet alene de tilskadekomne i 2016 vil koste Syddjurs Kommune mellem 23 og 47 mio. kr. i de kommende år.

Syddjurs Kommune har valgt at gå egne veje og kigge indad i en kommunaløkonomisk undersøgelse, for hvad koster det Syddjurs Kommune, når en trafikant kommer til skade i trafikken?

Resultater er et væsentligt indspark til de kommende års budgetforhandlinger og politiske prioriteringer, der handler om mere trafiksikkerhed.

En øget viden om kommunens egne omkostninger hjælper samtidigt med at målrette en indsats imod de ulykkestyper, der koster kommunen dyrt.

Trafikulykkesomkostninger er en usikker post i de kommunale regnskaber, og der har hidtil været begrænset viden om, hvor store udgifterne egentligt er, når alt medregnes.

I denne opgave har økonomerne derfor fulgt de kommunale udgifter på de tilskadekomnes vej fra skadestedet til evt. hospitaler, gennem behandlinger, pleje og genoptræning tilbage til arbejdsmarkedet eller i et jobafklaringsforløb med fastsættelse af evt. kommunal forsørgelse frem til pensionsalderen.

Formålet er at få et billede af, hvordan trafikulykker i Syddjurs Kommune, direkte og indirekte belaster kommunens økonomi.

Viden og erfaringer

Opgaven er gennemført i samarbejde med de øvrige forvaltninger i Syddjurs Kommune, og i tæt samspil med de medarbejdere, der har kendskab til og erfaring med følgerne af trafikulykker i form af udgifter og behandlingsforløb mv. ved forskellige typer af personskader.

En detaljeret analyse

I Syddjurs Kommune har Veje og Trafik stor viden om de enkelte ulykker. Dette skyldes, at der er færre tilskadekomne end for år tilbage, og ikke mindst at ingeniørerne, der arbejder med trafiksikkerhed, prioriterer at besigtige en lang række ulykkeslokaliteter i løbet af året.

Syddjurs Kommune udarbejder hvert år en detaljeret uheldsanalyse. 2016 blev et voldsomt år i trafikken i Syddjurs Kommune med en markant stigning i både tilskadekomne og dræbte. Der er således fortsat brug for at sætte trafiksikkerhed på dagsordenen.

Metoden

Der vil sjældent være to trafikulykker, der er ens, og størrelsen af de kommunale udgifter varierer naturligvis meget efter antal og alvorlighedsgrad af personskader, samt hvilke typer af personskader, det drejer sig om.

Metoden tager afsæt i enkelte analyseparametre:

- Personskadetype
- Trafikanttype/uheldssituation
- Trafikantens alder

Dette betyder, at omkostningerne kan regnes på det faktiske ulykkesbillede i kommunen.

Resultatet er en samlet opgørelse af de økonomiske konsekvenser for Syddjurs Kommune af forskellige personskader ved trafikulykker. I forbindelse hermed ses på både de direkte og indirekte økonomiske konsekvenser som påvirkning af skatteprovenu, betydningen af statslige tilskud og den mellemkommunale udligning.

De alvorligt tilskadekomne koster mest

Set fra et kommunaløkonomisk perspektiv vurderes de alvorlige personskader at være de mest omkostningstunge for kommunen. De lettere tilskadekomne er i udgangspunktet hurtigt tilbage i deres normale hverdag. Mens dræbte ikke koster i kommunekassen, da en tabt skatteindtægt delvist opvejes af kommunens serviceforpligtigelse, tilskuds- og udligningseffekt.

Udgifter det første år og de følgende år

I beregningerne skelnes der mellem udgifterne til det første år efter ulykken og en udgift de kommende år.

Udgifterne til hospitalsophold dækkes primært af staten, mens der for pleje, genoptræning og forsørgelse er forskellige satser for kommunens og statens andele af udgifterne. For forsørgelse varierer dette bl.a. i forhold til, hvor længe en person har været på offentlig forsørgelse. De gældende regler er lagt som baggrund for beregningerne.

I et forsigtigt regnestykke: Mange millioner

I 2016 var der på stats- og kommuneveje i Syddjurs Kommune 5 dræbte, 22 alvorligt tilskadekomne og 11 lettere tilskadekomne.

Beregningerne viser, at de tilskadekomne i 2016 alene vil koste Syddjurs Kommune mellem 23 og 47 mio. kr. i de kommende år.

Resultatet angiver et stort spænd, der bygger på vurderinger af, hvordan de tilskadekomnes fremtid kommer til at se ud. Syddjurs Kommune forventer, at 23 mio. kr. er i underkanten. Syddjurs Kommune ved med sit detaljerede kendskab til ulykkerne, at der var flere meget alvorlige ulykker i 2016, hvor de tilskadekomne forventes at have brug for langvarig eller permanent pleje og forsørgelse som følge af ulykken.

Syddjurs Kommune har pt. to millioner om året til trafikikkerhedsprojekter og forbedringer i de oplevede tryghed. Trafikulykkesomkostninger fra 2016 på mellem 23 og 47 mio. kr. i de kommende år giver således et stort potentiale i det forebyggende trafikikkerhedsarbejde.

Undersøgelsen har givet ejerskab og samhørighed

Fakta og forståelighed er vigtigt, når politikerne og forvaltningerne skal involveres og tage ansvar for, hvor mange penge skal der investeres i trafikikkerhedsarbejdet. Undersøgelsen er dermed et vigtigt værktøj til at klæde politikere og medarbejder på til at se trafikikkerhedsarbejdet fra en ny vinkel.

Syddjurs Kommune har selv brugt undersøgelsen som en løftestang for kommunens Trafikkerhedsstrategi, der blev udarbejdet i forlængelse af den økonomiske analyse.

Det er hele kommunen, der arbejder sammen om at fremme trafikikkerheden. Et eksempel herpå var også en workshop for kommunens forvaltninger i forbindelse med trafikikkerhedsstrategien. Her blev det igen tydeligt, hvordan kommunens forvaltninger kan bruge hinanden for sammen at gøre det bedste for borgerne.

Den sammen positive indstilling mødte politikerne både trafikikkerhedsstrategi og den økonomiske analyse med. Der blev åbnet døre mellem forvaltningerne og diskuteret langsigtede fælles indsatser for borgerne mht. færdselsundervisning, spirituskørsel og trafikantadfærd generelt.